

wet ehk ka leiwa wet mis apnematta kõrwetud leiwast tehtud. Agga on temma kõht umbne, mis saggedam juhtub, on pallawus suur ja tundminne kaddund, nenda et jampsib, siis liisa jogi jure weel appo met^a). Külma wet ärra anna koggoniste, ehk kül sedda ihhaldaksid, sest arro himmustawad aiged sedda mis neile tullus on, waid kõige ennamiste sedda, mis neile suurt kahjo teeb. Ei olle luggu mitte hea kui wiendama ja kümnema päwa wahhel kael wägga ülles paistetak, wallo teeb ja uelamist pea aego kelab: panne siis sinnepi plaastrit paistetusse peäle, ehk ka kaks, kolm, nelli wõi kahheksagi kani külge, kui nendega oskad ümberkäia, nenda kuida lapse wannudus sedda sallib. Alkab aige nüüd parremaks sama ja nahk ennast lahri korima, siis näitab laps õige terwe ollewad; agga ärra ussu hunti; ni pea kui aige wähe külma saab, on weetõbbi seäl ja surm kannul. Wiis nädalad parrast sedda, kui tõbbi peäle tulli, on wahhest wee tõbbi weel järrel tulnud. Sepärrast ei tohhi koggoniste lapsi enne wiit ehk kuut nädalat, aigusse alikutussest arwata, sojast toast^b)

a) Appo-messi ehk ädika-messi on üks wägga tullus jogi kõrwane pallawa tõbbe seest. Sa wõid sedda walmistada, kui 3 jaggo met 2 jao ea walge ädikaga nattuke aega fedad ja selle feduffest ni paljo leige wee sisse panned, et jook mõnnus magus appo on. Agga kui aige kõht wallal, siis ei kõlba se jook mitte.

b) Agga meie tallorahwa ellomajad on Jummal parrako weet ni kõlwatumad, et nisuggune olelandminne pea aego wei-

wälja lasta, kui ka õige terwed näikse ollewad. Oletus sadab kahju, mis iggaford ei wõi parrandud sada. Juhtub süiski õnnetus, et laps paistetab ja weetõbbisiks saab, siis panne tedda sängi, oia tedda sojas ja anna temmale soja joki mis iggi üllesajab, nenda kui on raudrohho wessi (Schafgarbenthee) appo mega ehk ka ilma selleta, kuida agga kõhho parrast sedda wõib. Alkab laps iggistama ja kussema, siis on ka lotus, et wessi ärrakaub.

Se on nüüd se tõbbe selletus ja minno õpetus. Kui wõimalik arsti abbi sada, siis ärge olge oletumad sedda nõudmast; agga kui asji ei anna arstilt nõu küsida, siis tehke selle järrel, kuida teid siin lühhidest õppetasin, ja teie sate sedda rõmo tundma, et teie lastest paljo sellest tõbbest peäsewad.

malik ei olle. Kui se jo mitme saa mu asja parrast tarwis lähheks, et omma ello onid parrema wiisi peäl ehhitaksite, siis olleks se kõige ennam teie laste parrast tarwis.

8. 8.